מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות הבחירות בישראל ולהסביר אותם במילים שלנו
- להבין את שלבי יום הבחירות ואת תפקידי הגורמים בקלפי
- לתרגל חשיבה וויכוח מנומק בנושאי דמוקרטיה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – אף אחד לא יודע למי הצבעת
2. א – לפי אחוז הקולות שקיבלה
3. א – תעודה מזהה
4. א – אזור אחד לכל המדינה
5. א – פתק עם שם המפלגה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – ההצבעה חשאית כדי לשמור על פרטיות הבוחר.
2. נכון – כל קול נספר באותה מידה, בלי קשר למי שהצביע.
3. נכון – ככל שמפלגה מקבלת יותר קולות, כך היא מקבלת יותר מנדטים.
4. לא נכון – צריך להציג תעודה מזהה כדי לוודא מי המצביע.
5. נכון – זהו תפקידה העיקרי של ועדת הקלפי.

חלק ג' – השלמת משפטים

1. כלליות
2. ארציות
3. ישירות
4. יחסיות

חלק ד' – התאמה

- 1 – ה (המקום שבו מצביעים ושמים את הפתק במעטפה)
- 2 – ג (עוטפת את הפתק ושומרת על חשאיות ההצבעה)
- 3 – ד (קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה וסופרת קולות)
- 4 – א (מסמך שמוכיח מי המצביע)
- 5 – ב (מושב בכנסת שמפלגה מקבלת)

חלק ה' – סדר הפעולות ביום הבחירות

1. מגיעים לקלפי עם תעודה מזהה
2. ועדת הקלפי מוודאת את הזהות ומסמנת ברשימת הבוחרים
3. לוקחים פתק עם שם המפלגה הרצויה ושמים אותו במעטפה
4. מכניסים את המעטפה לתוך הקלפי
5. בסיום היום סופרים את הקולות ומכריזים על התוצאות

חלק ו' – כתיבה וחשיבה

1. שיטה שבה מספר המושבים שמפלגה מקבלת תלוי באחוז הקולות שהיא קיבלה בבחירות.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אף אחד לא יודע למי הצביע הבוחר
- לפקח על ההצבעה ולספור את הקולות
- מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות שקיבלה מפלגה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדיון קצר על חוויות אישיות מבחירות (למשל בכיתה או במשפחה)
- מומלץ לבצע סימולציית קלפי קטנה בכיתה כדי להמחיש את תהליך ההצבעה
- בחלקים הפתוחים כדאי לעודד נימוקים מבוססים ולא רק דעות אישיות

דף תרגול: בחירות ודמוקרטיה בישראל

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים על בחירות בישראל: איך מצביעים, מה קורה בקלפי, ואילו כללים יש לבחירות.

📖 מילון קטן:

בחירות	תהליך שבו אזרחים בוחרים נציגים לשלטון
דמוקרטיה	שיטת שלטון שבה העם בוחר את מנהיגיו
קלפי	המקום שבו מצביעים ושמים את הפתק במעטפה
ועדת קלפי	קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה וסופרת את הקולות
מעטפה	עוטפת את הפתק ושומרת על חשאיות ההצבעה
תעודה מזהה	מסמך שמוכיח מי המצביע
מנדט	מושב בכנסת שמפלגה מקבלת לפי תוצאות הבחירות
הצבעה חשאית	הצבעה שאף אחד לא יודע למי הצבעת

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה 'הצבעה חשאית'?

א) אף אחד לא יודע למי הצבעת ב) כולם מצביעים באותו יום ג) כל קול שווה

ד) אפשר להצביע מגיל 16

2. איך קובעים כמה מושבים מקבלת מפלגה?

א) לפי אחוז הקולות שקיבלה ב) לפי מספר החברים שלה ג) לפי גודל העיר שלה

ד) לפי הסדר שבו נרשמה

3. מה מראים בקלפי?

א) תעודה מזהה ב) תעודת לידה בלבד ג) תעודת בגרות ד) רישיון נהיגה בלבד

4. כמה אזורי בחירה יש בישראל?

א) אזור אחד לכל המדינה ב) אזור לכל עיר ג) אזור לכל שכונה ד) 120 אזורים

5. מה מכניסים למעטפה?

א) פתק עם שם המפלגה ב) תעודת זהות ג) כסף ד) רשימת מועמדים אישית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בבחירות חשאיות כל מצביע חייב לספר למי הצביע.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	עיקרון השוויון אומר שלכל קול יש אותו משקל.	☐	☐
3	בשיטה היחסית, מספר המושבים של מפלגה תלוי באחוז הקולות שקיבלה.	☐	☐
4	אפשר להצביע בבחירות בלי להציג תעודה מזהה.	☐	☐
5	ועדת הקלפי אחראית לפקח על ההצבעה ולספור את הקולות.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. העיקרון שלפיו כל אזרח בוגר רשאי להצביע נקרא בחירות _____ .

2. העיקרון שלפיו כל המדינה היא אזור בחירה אחד נקרא בחירות _____ .

3. העיקרון שלפיו מצביעים ישירות למפלגה נקרא בחירות _____ .

4. העיקרון שלפיו מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות נקרא בחירות _____ .

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קלפי	___	**א.** מסמך שמוכיח מי המצביע
2. מעטפה	___	**ב.** מושב בכנסת שמפלגה מקבלת
3. ועדת קלפי	___	**ג.** עוטפת את הפתק ושומרת על חשאיות ההצבעה
4. תעודה מזהה	___	**ד.** קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה וסופרת קולות
5. מנדט	___	**ה.** המקום שבו מצביעים ושמים את הפתק במעטפה

5 חלק ה' – סדר הפעולות ביום הבחירות

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	ועדת הקלפי מוודאת את הזהות ומסמנת ברשימת הבוחרים
☐	בסיום היום סופרים את הקולות ומכריזים על התוצאות
☐	מכניסים את המעטפה לתוך הקלפי
☐	מגיעים לקלפי עם תעודה מזהה
☐	לוקחים פתק עם שם המפלגה הרצויה ושמים אותו במעטפה

6 חלק ו' – כתיבה וחשיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מהי הצבעה יחסית.

כרטיס יציאה

מה המשמעות של העיקרון 'חשאיות' בבחירות?

מה תפקידה של ועדת הקלפי?

מהי בחירה יחסית?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀